

คำอธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ให้แก่ข้าราชการพลเรือนตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง
ตามบัญชี 41 ทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่
เชิดชูยิ่งช้างเผือก และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. 2536
แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552

.....

1. เงื่อนไข ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง

1.1 ระดับปฏิบัติงาน เงื่อนไข “ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปีบริบูรณ์” อนุโลมให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันบรรจุเข้ารับราชการก่อนการปรับเปลี่ยนตำแหน่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่เริ่มบรรจุเข้ารับราชการและปรับเปลี่ยนมาจากระดับ 1 – 4 ซึ่งเกณฑ์ขั้นตราบที่ขอพระราชทานสามารถเทียบเคียงกันได้

1.2 ระดับชำนาญงานและระดับอาวุโส เงื่อนไข “ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์” ให้นำระยะเวลาตั้งแต่ดำรงตำแหน่งเดิม (ตั้งแต่ดำรงตำแหน่งระดับ 5 หรือ ระดับ 7 แล้วแต่กรณี) ก่อนการปรับเปลี่ยนตำแหน่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 มานับรวมเป็นระยะเวลาการดำรงตำแหน่งได้

2. เงื่อนไข ได้รับเงินเดือนขั้นต่ำ หรือเงินเดือนขั้นสูง

2.1 ต้องเป็นเงินเดือนขั้นต่ำหรือเงินเดือนขั้นสูงตามบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ.2551 ไม่ใช่เงินเดือนขั้นต่ำหรือขั้นสูงชั่วคราวตามบัญชีดังกล่าว

2.2 ต้องเป็นเงินเดือนที่ได้รับภายในวันที่ 29 เมษายน ของปีที่เสนอขอพระราชทาน (เนื่องจากตามระเบียบฯ พ.ศ.2536 ข้อ 15 กำหนดให้ส่วนราชการส่งเรื่องเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาไม่น้อยกว่า 90 วัน คือ ภายในวันที่ 29 เมษายน ของทุกปี บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน จึงต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนภายในวันที่ 29 เมษายน ของปีที่เสนอขอพระราชทาน)

3. ตำแหน่งชำนาญการที่กำหนดว่า “ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ขอ ท.ช.” การนับระยะเวลา 5 ปี ให้นับตั้งแต่วันที่ได้รับเงินเดือนขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษ (22,140 บาท) จนครบ 5 ปีบริบูรณ์ ของปีที่เสนอขอพระราชทาน เช่น การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี 2564 บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานขั้น ท.ช. ต้องได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษ (มากกว่าหรือเท่ากับ 22,140 บาท) ดูเงินเดือน ณ วันที่ 1 เมษายน 2559

4. ตำแหน่งชำนาญการพิเศษที่กำหนดว่า “ได้รับเงินเดือนขั้นสูงและได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.” หมายถึง

4.1 ได้รับเงินเดือนขั้นสูงของระดับชำนาญการพิเศษ (58,390 บาท) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (59,500 บาท) ภายในวันที่ 29 เมษายน ของปีที่เสนอขอพระราชทาน

4.2 ระยะเวลาได้รับพระราชทาน ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ให้นับจาก วันที่ 28 กรกฎาคม ของปีที่ได้รับพระราชทาน ท.ช. จนครบกำหนด 5 ปีบริบูรณ์ ของปีที่จะขอพระราชทาน เช่น

4.2.1) ได้ชั้น ท.ช. เมื่อ 5 ธันวาคม 2556 จะได้ ท.ช. ครบ 5 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2561 จึงขอพระราชทานชั้น ป.ม. ได้ในปี 2562

4.2.2) ได้ชั้น ท.ช. เมื่อ 28 กรกฎาคม 2560 จะได้ ท.ช. ครบ 5 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 28 กรกฎาคม 2565 จึงขอพระราชทานชั้น ป.ม. ได้ในปี 2565

5. การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการที่ได้รับการต่ออายุราชการ หลังจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

5.1 เนื่องจากเป็นการรับราชการโดยต่อเนื่อง จึงไม่อยู่ในเกณฑ์ขอพระราชทานกรณีเกษียณอายุราชการ แต่สามารถนับระยะเวลารับราชการต่อเนื่องกันเพื่อขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราสูงขึ้นตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายระเบียบฯ ได้

5.2 กรณีสิ้นสุดระยะเวลาการต่ออายุราชการหรือลาออกในปีที่อยู่ระหว่างต่ออายุราชการให้พิจารณาเสนอขอพระราชทานได้เช่นเดียวกับการเกษียณอายุราชการ

6. การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย ให้แก่ข้าราชการ

ผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางวินัยร้ายแรงและถูกตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว หรือกระทำความผิดทางอาญาและอยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างดำเนินคดีอาญาในศาลแม้คดีไม่ถึงที่สุด คณะกรรมการอาจมีมติให้รอการพิจารณาการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับผู้นั้นไว้ก่อนก็ได้

7. การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการเกษียณอายุราชการ ก่อนกำหนดถือปฏิบัติเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา ดังนี้

7.1 ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ที่จะอยู่ในเกณฑ์ได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ และต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนอยู่ในเกณฑ์ได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีที่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมโครงการฯ

7.2 เนื่องจากการพ้นจากราชการของผู้เข้าร่วมโครงการฯ เป็นกรณีการลาออกมิใช่เพราะเหตุเกษียณอายุราชการจริง จึงไม่สามารถขอพระราชทานตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ขอปิดติดกันได้ในปีที่เกษียณอายุราชการ

8. การเสนอขอพระราชทานในปีที่เกษียณอายุราชการ จะต้องมียุทธศาสตร์ตามเงื่อนไขของแต่ละชั้นตรา และส่งเรื่องเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ 29 เมษายน ของปีที่เสนอขอพระราชทาน

9. ตำแหน่งทางการบริหาร

9.1 ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร (ตำแหน่งทางวาระ เช่น อธิการบดี/รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี/คณบดี) จะไม่สามารถขอพระราชทานในตำแหน่งทางการบริหารได้ ให้ดูที่ตำแหน่งทางวิชาการ

9.2 ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่ง เทียบเท่า ผอ.กอง/ผอ.สำนักฯ/หน.สำนักงานคณบดี/ผอ.สำนักงานอธิการ จะต้องดำรงตำแหน่งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ใช่การแต่งตั้งให้รักษาราชการแทน จึงจะสามารถขอพระราชทานในประเภทอำนาจการได้

9.3 ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่ง ผอ.กอง/ผอ.สำนักฯ/ผอ.สภามหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัย จะไม่สามารถขอเครื่องราชฯ ในตำแหน่งที่กล่าวมาได้

9.4 ผู้บริหาร ที่เป็นผู้รับบำเหน็จบำนาญ จะไม่สามารถขอพระราชทานหลังจากปีที่เกษียณอายุราชการได้อีก

10. ตำแหน่งทางวิชาการ ข้าราชการที่จะขอพระราชทานโดยใช้ตำแหน่ง รศ. ผศ. ต้องได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือ ก.พ.อ. รับทราบ และให้ความเห็นชอบการกำหนดตำแหน่งหรือระดับตำแหน่งแล้วจึงจะขอได้

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับข้าราชการ

บัญชี 41

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
1	<u>ประเภททั่วไป</u> ระดับปฏิบัติงาน	บ.ม. ขอ บ.ม. ขอ บ.ช. ขอ จ.ม. ขอ จ.ช.	จ.ช.	- ดำรงตำแหน่งปฏิบัติงาน - ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญงาน (ต่ำกว่า 10,190 บาท) และดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี บริบูรณ์ - ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญงาน (ไม่ต่ำกว่า 10,190 บาท) - ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญงาน (ไม่ต่ำกว่า 10,190 บาท) และดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี บริบูรณ์	1. ต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน (ก่อน 29 พ.ค. ของปีที่เสนอขอพระราชทาน) 2. ลำดับ 4, 8-10 และ 12-15 การขอกรณีปีที่เกษียณอายุราชการตามข้อ 4 หรือข้อ 5 แล้วแต่กรณี ให้ขอปิดติดกันได้
2	ระดับชำนาญงาน	ต.ม. ขอ ต.ม. ขอ ต.ช.	ต.ช.	- ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญงาน - ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์	
3	ระดับอาวุโส (ชำนาญงานพิเศษ)	ท.ม. ขอ ท.ม. ขอ ท.ช.	ท.ช.	- ดำรงตำแหน่งระดับอาวุโส - ดำรงตำแหน่งระดับอาวุโสมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์	
4	ระดับทักษะพิเศษ	- ขอ ป.ม. ขอ ป.ช. ขอ ม.ว.ม.	ม.ว.ม.	- ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์	ในปีที่เกษียณอายุราชการขอพระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้น ตราบแต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
5	<u>ประเภทวิชาการ</u> ระดับปฏิบัติการ	ต.ม.	-	ดำรงตำแหน่งระดับปฏิบัติการ	
6	ระดับชำนาญการ (อาจารย์)	ต.ช. ขอ ต.ช. ขอ ท.ม. ขอ ท.ช.	ท.ช.	- ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ - ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของ ระดับชำนาญการพิเศษ (ไม่ต่ำกว่า 22,140 บาท) - ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของ ระดับชำนาญการพิเศษ (ไม่ต่ำกว่า 22,140 บาท) มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี	
7	ระดับชำนาญการ พิเศษ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์)	ท.ช. ขอ ท.ช. ขอ ป.ม.	ป.ม.	- ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษ - ได้รับเงินเดือนขั้นสูง (ชำนาญการ พิเศษ 58,390 บาท/ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ 59,500 บาท) และได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์	
8	ระดับเชี่ยวชาญ (รองศาสตราจารย์)	- ขอ ป.ม. ขอ ป.ช. ขอ ม.ว.ม.	ม.ว.ม.	- ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์	ในปีที่เกษียณอายุราชการขอ พระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้น ตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณี ลาออก
9	ระดับทรงคุณวุฒิ (ศาสตราจารย์) ที่ได้รับเงินประจำ ตำแหน่ง 13,000 บาท	- ขอ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช.	ม.ป.ช.	- ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์	ในปีที่เกษียณอายุราชการขอ พระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้น ตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณี ลาออก
10	ระดับทรงคุณวุฒิ (ศาสตราจารย์) ที่ได้รับเงินประจำ ตำแหน่ง 15,600 บาท	- ขอ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช.	ม.ป.ช.	- ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์	ในปีที่เกษียณอายุราชการขอ พระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้น ตรา เว้นกรณีลาออก

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การขอพระราชทาน	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
11	<u>ประเภทอำนวยการ</u> ระดับต้น (เทียบเท่า ผอ.กอง/ ผอ.สำนัก/หัวหน้า สำนักงานคณบดี)	ท.ช. ขอ ท.ช. ขอ ป.ม.	ป.ม.	- ดำรงตำแหน่งระดับต้น - ได้รับเงินเดือนขั้นสูง 59,500/ และได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์	๕๐,
12	ระดับสูง (ผอ.สำนักงาน อธิการบดี)	- ขอ ป.ม. ขอ ป.ช. ขอ ม.ว.ม.	ม.ว.ม.	- ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์	ในปีที่เกษียณอายุราชการขอ พระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้น ตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณี ลาออก
13	<u>ประเภทบริหาร</u> ระดับต้น (มหาวิทยาลัยฯ ไม่มี ในส่วนนี้) รอง ผอ.สอ สอ.สอ.สอ.	- ขอ ป.ม. ขอ ป.ช. ขอ ม.ว.ม.	ม.ว.ม.	- ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์	ในปีที่เกษียณอายุราชการขอ พระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้น ตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณี ลาออก
14	ระดับสูง ที่ได้รับเงินประจำ ตำแหน่ง 14,500 บาท (มหาวิทยาลัยฯ ไม่มี ในส่วนนี้)	- ขอ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช.	ม.ป.ช.	- ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี บริบูรณ์	ในปีที่เกษียณอายุราชการขอ พระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้น ตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณี ลาออก
15	ระดับสูง ที่ได้รับเงินประจำ ตำแหน่ง 21,000 บาท (มหาวิทยาลัยฯ ไม่มี ในส่วนนี้)	- ขอ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช.	ม.ป.ช.	- ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์ - ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี บริบูรณ์	ในปีที่เกษียณอายุราชการขอ พระราชทานสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้น ตรา เว้นกรณีลาออก